

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

Sesiunea septembrie 2024 – ianuarie 2025

Comisia de soluționare a contestațiilor pentru Secția de contencios administrativ și fiscal

**RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE
FORMULATĂ DE CANDIDATUL CU NUMĂRUL DE COD 1013**

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești ori, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1013

Contestația formulată de candidatul cu numărul de cod 1013 urmează a fi RESPINSĂ pentru următoarele considerente:

a) capacitatea de analiză și sinteză

Cu privire la acest criteriu, candidatul consideră că ar fi trebuit să primească un punctaj mai mare, întrucât aprecierile pozitive ale comisiei de evaluare nu se reflectă în nota acordată (7 puncte).

În esență, se mai susține că:

➤ aprecierile comisiei de evaluare cu privire la faptul că nu a sintetizat suficient susținerile părților nu țin cont de întinderea cererilor părților, care se situau între 20-100 pagini, nici de necesitatea prezentării hotărârilor pronunțate în ciclurile procesuale anterioare;

➤ neexpunerea poziției pârâtului nu este de natură să contravină principiului egalității armelor, nici principiului contradictorialității, față de stadiul procesual (recurs) și față de faptul că sentința era favorabilă intimatului ori față de faptul că în recurs sentința a fost casată cu consecința trimiterii cauzei spre rejudecare;

➤ prezentarea motivelor sentinței de fond este utilă în cadrul hotărârii instanței de recurs și s-a realizat într-o manieră sintetizată iar absolut toate hotărârile sale debutează cu prezentarea obiectului cererii.

Relativ la aceste critici, **Comisia** constată că în procedura de evaluare a hotărârilor judecătorești ale candidatului, acesta a primit 7 puncte din 10, pentru că într-un număr semnificativ de hotărâri selectate aleatoriu există o disproporție vădită între motivarea proprie a soluției și celelalte componente ale hotărârilor, nu s-a procedat la o sintetizare *suficientă* a susținerilor părților și la expunerea poziției pârâtului/intimatului, nu valorifică deloc dispozițiile art. 499 Cod de procedură civilă, preluând extensiv considerentele instanței de fond, exemplificând mai multe hotărâri în acest sens. Totodată, s-a reținut că, deși sunt redată pe larg considerentele instanței de fond, obiectul cauzei nu este expus, ceea ce îngreunează mult lectura.

Așa cum jurisprudența și doctrina au statuat, hotărârea judecătorească trebuie să fie concretă, clară și lipsită de ambiguități și să faciliteze ușurința lecturării și înțelegerii unei persoane obișnuite, nefamiliarizată cu limbajul și procedurile judiciare. Or, acest deziderat nu este atins atâta timp cât, în considerente, pretențiile și apărările invocate de părțile litigante sunt supradetaliat și redată nesintetizat, în contrapondere cu motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază soluția.

De asemenea, calitatea unei motivări și, implicit, respectarea exigențelor impuse de prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă nu sunt determinate de volumul considerentelor, ci de valoarea juridică a argumentelor și de corectitudinea raționamentului care a stat la baza pronunțării soluției, astfel că redarea, nesintetizată suficient de către judecător, a susținerilor părților nu își găsește justificarea nici pe tărâmul dispozițiilor legale care circumscriu conținutul hotărârilor judecătorești și nici pe cel al facilitării înțelegerii și asimilării acestora de către părți.

Astfel, alegațiile din contestație nu sunt de natură a înlătura constatările comisiei de evaluare și reprezintă, în fapt, aprecierea subiectivă a candidatului

cum că punctajul a fost redus nejustificat cu 3 puncte, constatându-se că au fost identificate deficiențe la un număr semnificativ din hotărârile supuse evaluării.

Comisia subliniază, de asemenea, că este necesară asigurarea unui echilibru de ansamblu al actului final al judecării, desigur în limitele dispozițiilor legale în vigoare. Or, aspectele remarcate în precedent sunt de natură să releve un dezechilibru structural al hotărârilor judecătorești redactate de candidat, în ansamblul lor. În toate hotărârile la care s-a făcut referire există o discrepanță în prezentarea parcursului procesual și motivarea soluției, susceptibilă să afecteze caracterul unitar și armonios al considerentelor, justificându-se astfel punctajul acordat.

În evaluarea acestui criteriu trebuie avut în vedere tot conținutul hotărârii, atât partea ce cuprinde susținerile părților, cât și motivarea instanței, întrucât hotărârea este un întreg a cărui valoare este dată de valorile însumate ale tuturor părților componente.

Totodată, valorificarea art.499 Cod de procedură civilă permite ca structura hotărârii instanței de recurs să fie suplă, conținând doar elementele necesare judecării recursului, într-o manieră în care să prezinte o imagine sintetică, dar clară a litigiului, ajuns în acest stadiu procesual. Scopul urmărit de această dispoziție este de a asigura eficiența și claritatea hotărârii, concentrându-se pe aspectele esențiale ale recursului, fără a include detalii inutile sau redundante.

În raport de aceste obiective, sintetizarea insuficientă a susținerilor părților, neexpunerea poziției intimatului, prezentarea pe larg a considerentelor instanței de fond sunt deficiențe corect sesizate de comisia de evaluare iar acestea nu pot fi justificate de criticile din contestație.

Afirmația subliniată de candidat cu privire la faptul că *absolut toate* hotărârile încep cu redarea obiectului litigiului este contrazisă, cel puțin de hotărârea menționată în raportul de evaluare cu nr. 13 selectată de comisie, hotărâre care începe cu soluția instanței de fond și continuă cu criticile din recurs, respectiv, considerentele instanței de recurs. Această hotărâre, alături de hotărârile 25 și 26 selectate de comisie sunt menționate în raport și în ceea ce privește redarea extensivă și nejustificată a considerentelor instanței de fond.

Suntem de acord că redarea motivelor esențiale ale instanței de fond, care justifică soluția, poate contribui la claritatea hotărârii. Totuși, comisia de evaluare a constatat că redarea acestora a fost extensivă, depășind efectul dorit, opinie cu care și comisia de soluționare a contestațiilor este de acord.

În general, candidatul a pornit de la premisa greșită că punctajul său pornește din maxim, iar orice alt scor este rezultatul unei depunctări. În realitate, evaluarea presupune acumularea unui punctaj, rezultat din suma aspectelor

pozitive reținute, depunctările fiind un aspect distinct. Prin urmare, punctajul reflectă nu doar faptul că hotărârile, în ansamblul lor creează o impresie pozitivă, ci și faptul că au fost constatate un număr de aspecte negative, comisia de evaluare având inclusiv prerogativa folosirii metodei comparative raportat la nivelul celorlalți candidați.

Prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

b) coerența în exprimare

Candidatul contestă punctajul acordat (8 puncte) și susține că ar fi trebuit să primească un punctaj mai mare, considerând că verificarea criteriului b) ar fi trebuit să se facă raportat la analiza efectivă pe care a făcut-o în cauză, nu cu privire la expunerea cererilor părților, care nu se exprimă corect și nu folosesc diacritice, deși în mare măsură a corectat aceste greșeli.

Comisia constată că aceste susțineri ale candidatului nu pot fi primite, întrucât hotărârea judecătorească reprezintă un înscris oficial, astfel încât este obligatorie respectarea normelor lexicale, ortografice, morfologice și de punctuație stabilite de Academia Română, fiind esențial să fie corect tehnoredactată, în caz contrar, chiar dacă, în ansamblul său este înțeleasă, transmite un mesaj cu impact negativ cel puțin asupra profesionalismului redactorului.

Este lipsită de relevanță stabilirea părții din hotărâre în care apar astfel de greșeli, întrucât trebuie să se vadă implicarea judecătorului în întreaga hotărâre, aflată în responsabilitatea acestuia, fiind valabile și celelalte considerații de la criteriul anterior.

Cum prin contestație candidatul nu a contestat punctual exemplele concrete reținute în raportul de evaluare, acestea verificându-se, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

c) argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Acest criteriu nu a fost contestat.

Deși în pagina a patra din contestație este menționat criteriul de la litera c, în realitate candidatul a contestat criteriul de la litera e – „argumentarea coerentă și corectă din punct de vedere al logicii juridice” - care va fi analizat în consecință.

d) încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Candidatul contestă punctajul obținut (8 puncte) arătând, în esență, că ar fi trebuit să primească un punctaj mai mare, chiar maxim, făcând referire la faptul că nu ar trebui depunctat pentru lipsa complexității cauzelor, nefiindu-i imputabilă selectarea inadecvată a hotărârilor de către comisie.

Contrar acestei susțineri, **Comisia** reține că, la evaluarea hotărârilor judecătorești sub criteriul încuviințării sau înlăturării argumentate a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept s-a reținut că în multe dintre hotărârile selectate de comisie, argumentația nu este foarte dezvoltată, raportat la gradul de complexitate pe care îl prezintă spețele, ceea ce justifică punctajul acordat.

Amintim că este greșită premisa că punctajul pornește din maxim, iar orice alt scor ar fi rezultatul unei depunctări. În realitate, punctajul acordat acestui criteriu se raportează în mod obligatoriu la ansamblul hotărârilor, dar și la nivelul celorlalți candidați, punctajul maxim fiind acordat candidatului în al cărui portofoliu se regăsesc hotărâri care relevă o analiză complexă din punctul de vedere al coroborării unui probatoriu complex. Simplul fapt că hotărârile nu presupun o analiză complexă a probelor raportat la natura cauzei nu este suficient prin el însuși pentru a acorda nota maximă candidatului.

Din această perspectivă, se reține că punctajul acordat este corect și obiectiv justificat și, prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Candidatul consideră că ar fi trebuit să primească un punctaj mai mare de 7,5 puncte, chiar maxim, făcând referire la faptul că nu ar trebui depunctat pentru lipsa complexității cauzelor, nefiindu-i imputabilă selectarea inadecvată a hotărârilor de către comisie și la faptul că hotărârile depuse de candidat, dar și mare parte din cele selectate de comisie sunt extrem de complexe.

Comisia constată că aprecierile pozitive ale comisiei de evaluare au privit „în general” hotărârile judecătorești evaluate, identificându-se situații în care raționamentul este expus succint (hotărârile 1,2,3,14,15,16,17,18,20,22 selectate de comisie).

Deși lipsa de complexitate a cauzelor nu ar putea fi imputată candidatului, aceasta poate face diferența între candidați în condiții de concurs, așa cum corect s-a reținut în raport. Punctajul acordat reflectă nu doar faptul că au fost constatate un număr de aspecte negative, dar și faptul că hotărârile nu se remarcă în mod

deosebit sub aspectul criteriul evaluat, comisia de evaluare având inclusiv prerogativa folosirii metodei comparative raportat la nivelul celorlalți candidați.

Așadar, nu este vorba doar de o depunere, notarea reflectând și imaginea de ansamblu a hotărârilor candidatului prin raportare la hotărârile cu același grad de complexitate ale altor candidați, punctajul maxim fiind acordat candidatului în al cărui portofoliu se regăsesc hotărâri care relevă un grad de complexitate înalt, cu argumentare coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice.

Selecția aleatorie a hotărârilor este un aspect comun tuturor candidaților, fiind un factor obiectiv în evaluarea lor în concurs. De altfel, comisia de evaluare a avut în vedere, așa cum s-a mai arătat, ansamblul hotărârilor, inclusiv cele depuse de candidat, realizând o evaluare unitară a întregului portofoliu de hotărâri. Totuși, nu se poate susține că verificarea logicii juridice se putea face doar prin raportare la hotărârile transmise de candidat sau selectate de comisie cu grad de complexitate mediu sau ridicat, deoarece această activitate este particularizată fiecărei cauze.

Prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

f) evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Susține candidatul că a fost depunctat pentru aspecte care nu se referă la motivarea proprie, ci la partea expozitivă a hotărârii, că redarea susținerilor părților în partea expozitivă este necesară și că a prezentat în general într-o manieră sintetizată aceste susțineri.

Totodată, susține că nu redă niciodată în considerentele proprii texte legale nerelevante, iar cu referire la hotărârea 2 depusă de candidat, susține că prezentarea pozițiilor statelor membre cu privire la notificarea României în acest litigiu, nu ocupă mai mult de două pagini și jumătate, fiind necesar a fi redată integral întrucât făceau parte din întâmpinări, iar analiza făcută cu privire la aceste răspunsuri se află la filele 25, 26 și 28 din sentință, reprezentând unul din motivele determinante pentru care a anulat actul.

Comisia constată că acordarea celor 6 puncte este justificată prin raportare la faptul că există hotărâri, selectate de comisie dar și depuse de candidat, în care sunt preluate insuficient cenzurat susținerile părților, redând în paragrafe întregi textele de lege citate de acestea, precum și detalii lipsite de relevanță pentru analiza cauzei. În acest sens, s-a exemplificat cu hotărârile 21, 25 și 26 selectate de comisie, hotărârea 3 și 8 depuse de candidat.

Preluarea de detalii inutile este criticabilă iar deficiențele constatate sunt numeroase, consistente și exemplificate de comisia de evaluare în mod extensiv.

În ceea ce privește hotărârea 2 depusă de candidat, esențial din perspectiva prezentului criteriu este și faptul că susținerile părților intimatate nu au fost sintetizate, indiferent de conținutul lor.

Comisia de evaluare a reținut faptul că este importantă în economia soluționării cauzei respectarea obligației de informare și nu conținutul extensiv al acestor puncte de vedere. Chiar dacă aceste puncte de vedere au făcut obiectul analizei instanței în motivarea proprie, faptul că nu era necesar să fie redată extensiv în partea introductivă este un aspect care nu poate fi negat.

Recunoscând importanța expunerii poziției intimaților în partea expozitivă, comisia subliniază că redarea integrală a acestora, fără intervenția judecătorului, constituie o deficiență majoră din perspectiva acestui criteriu, mai ales că aceasta se identifică în numeroase hotărâri.

Contrar susținerii candidatului, acest criteriu vizează întreaga hotărâre nu doar considerentele proprii, fiind valabile considerentele de la criteriile anterioare (litera a și b) cu privire la acest aspect.

Prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

g) redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctajul maxim acordat acestui criteriu nu a fost contestat.

h) analiza și interpretarea probelor administrate

Susține candidatul, în esență, că lipsa de complexitate a spețelor nu poate fi imputată candidatului și că hotărârile evaluate au o dificultate complexă, cuprinzând o analiză coerentă și complexă a probelor administrate.

Comisia constată că 8 puncte acordate acestui criteriu se raportează în mod obligatoriu la ansamblul hotărârilor, dar și la nivelul celorlalți candidați, punctajul maxim fiind acordat candidatului în al cărui portofoliu se regăsesc hotărâri care relevă o analiză complexă din punctul de vedere al coroborării unui probatoriu complex. Simplul fapt că hotărârile nu presupun o analiză complexă a probelor raportat la natura cauzei nu este suficient prin el însuși pentru a acorda punctaj

maxim candidatului, acesta trebuind să facă dovada unor abilități deosebite sub acest aspect prin hotărârile evaluate.

Din această perspectivă, având în vedere că într-un număr considerabil de hotărâri analizate de comisie nu se regăsesc o analiză și o interpretare complexă a probelor, prin raportare și la ceilalți candidați, în condiții de concurs, punctajul acordat este corect și obiectiv justificat.

i) modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Candidatul susține, în esență, că trebuia să i se acorde punctaj maxim prin comparație cu alți candidați și prin raportare la hotărârile evaluate, opinând că valorificarea acestei jurisprudențe într-un număr mai redus în hotărârile selectate de comisie, datorită faptului că obiectul și gradul de complexitate nu impunea astfel de trimiteri, nu putea conduce la scăderea punctajului.

Comisia constată faptul că, dacă nu sunt semnalate aspecte negative importante la acest criteriu nu înseamnă că acel candidat va primi punctaj maxim.

Comisia de evaluare a acordat 9 puncte din 10 având în vedere că a avut o activitate și o atitudine pro activă și că în hotărârile selectate de comisie, această jurisprudență a fost valorificată într-un număr redus de lucrări dar, în același timp, a reținut în favoarea candidatului că obiectul și gradul de complexitate nu impuneau astfel de trimiteri, ceea ce a condus la depunctarea cu o singură unitate.

Așadar, în evaluarea acestui criteriu, comisia de evaluare a avut în vedere, pe de o parte, valorificarea jurisprudenței în cuprinsul celor 40 de hotărâri evaluate iar, pe de altă parte, atitudinea pro activă a candidatului în sesizarea CJUE și ICCJ în cadrul mecanismelor legale.

Împrejurările invocate de candidat cu privire la punctajul acordat candidaților cu nr. 1044 și 1012 nu pot fi avute în vedere cât timp se referă doar la activitatea pro activă a candidaților, nu la întreaga arie de evaluare așa cum a fost menționată anterior.

În plus, trebuie menționat că sunt evaluate hotărârile judecătorești selectate de comisie/depuse de candidat în condiții de concurs, în aceeași măsură pentru toți candidații.

Prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Candidatul a contestat punctajul (5 puncte), recunoscând că a înregistrat întârzieri mari în redactarea unui număr mare de hotărâri judecătorești dar consideră că trebuia avut în vedere numărul de hotărâri pronunțate și complexitatea cauzelor.

Arată că în perioada 2016-2024 a pronunțat 1872 hotărâri: 200 în 2024, 237 în 2023, 275 în 2022, 261 în 2021, 165 în 2020, 224 în 2019, 108 în august-decembrie 2018, 127 în ianuarie-august 2017, 275 în 2016 iar în ultimii 5 ani a fost printre judecătorii care au pronunțat cele mai multe hotărâri la nivelul secției.

În privința complexității cauzelor consideră că aceasta este foarte bine reflectată în hotărârile evaluate.

Comisia constată, din datele statistice prezentate, că întârzierile în redactarea hotărârilor sunt constante și însemnate, de la 59 zile în anul 2019, până la 343 zile în anul 2023.

În același timp, numărul de hotărâri redactate peste termen din cele pronunțate este într-o proporție însemnată: 59 din 96 în 2019, 112 din 145 în 2020, 146 din 226 în anul 2021, 108 din 218 în 2023, 64 din 123 în 2024.

În aceste condiții, punctajul stabilit prin raportul de evaluare exprimă în mod obiectiv poziția pe care o ocupă candidatul în acest concurs, la acest criteriu.

Sustinerile candidatului nu pot justifica acordarea unui alt punctaj, câtă vreme datele prezentate de acesta diferă de datele statistice puse la dispoziția comisiei. Complexitatea cauzelor este determinată de nivelul la care se află curtea de apel în ierarhia instanțelor judecătorești, presupunând un grad ridicat de complexitate al cauzelor deduse judecării, cauzele de complexitate medie ori redusă reprezentând o excepție. Din acest punct de vedere, toți candidații se situează pe același palier din perspectiva acestei analize.

Prin urmare, criticile cu privire la acest criteriu vor fi respinse.

În urma respingerii contestației, punctajul final al candidatului COD 1013 este de 76.5 puncte

Comisia de soluționare a contestațiilor pentru Secția de contencios administrativ și fiscal

Președinte, judecător

Judecător

Prof. univ. dr